

АНОТАЦІЯ

Паламарчук В. А. Українська гітарна творчість та виконавство середини XIX – початку XX ст.: історико-генетичний та творчо-особистісний аналіз. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво». Львівський національний університет імені І. Франка. Львів, 2023.

Дисертація є першим в українському музикознавстві системним дослідженням, що присвячене професійному становленню української гітарної традиції середини XIX – початку XX століття. Особлива увага зосереджена на феномені особистості митця, визначальній його ролі у історичному процесі формування традиції професійного гітарного мистецтва та створенні національної виконавської традиції.

З точки зору методології сучасної музикознавчої науки в дисертації враховано історіографічні і джерельні матеріали та акцентовано новітні підходи, зокрема, *феноменологічний*. Під феноменологією творчої особистості в дисертації, що присвячена українській творчості та виконавству, маємо на увазі сукупний творчо-особистісний доробок діячів, репрезентований як система композиторсько-виконавських та методико-педагогічних надбань професійної діяльності гітаристів, яка призвела до становлення національної української гілки загальноєвропейської традиції гітарного мистецтва. Відтак проакцентовано роль особистості музикантів як творців історії гітарного виконавства на теренах України середини XIX – початку XX століть.

У дисертації *вперше* у вітчизняному музикознавстві:

– запропоновано історико-феноменологічну концепцію професійного становлення української національної гітарної традиції;

– надано системний аналіз розвитку гітарної творчості та виконавства на українських теренах другої половини XIX – початку XX століть;

– обґрунтовано актуальну переоцінку ролі українських композиторів-гітаристів у становленні національної гітарної традиції;

– висвітлено історико-культурний контекст зародження гітарного мистецтва в Україні XIX ст. на прикладі життєдіяльності окремих видатних постатей музикантів М. Вербицького, І. Хандошка, Г. Рачинського, О. Петрова, М. Соколовського;

– на джерелознавчому ґрунті запропоновано матеріали (певний «компендіум»), що розкривають роль провідних представників української традиції гітарного виконавства (М. Вербицький, Д. Лобода, З. Кіпченко, О. Немеровський, М. Полупаєнко, М. Соколовський) та музикантів, які мали значний вплив на нього (Я.-Н. Бобровіч, І. Деккер-Шенк, В. Русанов, С. Щепановський та ін.); їхню діяльність структуровано за часом, регіоном; впорядковано їхні біографічні дані;

– залучено до наукового обігу першоджерела (зокрема, рукописи Р. Вілуана, С. Галіна, В. Машкевича, М. Папченка), які раніше ніколи не були дослідженими; а також журнали і першодруки творів українських гітаристів (З. Кіпченка, О. Немеровського, М. Полупаєнка, М. Соколовського);

– простежено виконавську специфіку творчості українських гітаристів через системно-порівняльний аналіз складових гітарного виконавства.

Мета дисертації – обґрунтувати концепцію професійного становлення української національної гітарної традиції як складової культурно-мистецьких процесів середини XIX – початку XX століть.

Об’єкт дослідження – гітарне мистецтво як вид аматорського та професійного музикування європейської традиції.

Предмет дослідження – творчість та виконавство носіїв української гітарної традиції на етапі її становлення (середина XIX – початок XX століть).

Джерельну базу дослідження складають:

1) публікації у періодичних виданнях: зокрема, журнали початку XX століття *«Гітарист»*, *«Музика гітариста»*, *«Акорд»*; польська преса XIX століття; українська преса початку XX століття;

2) рукописи (Р. Вілуан, С. Галін, В. Машкевич, М. Папченко, F. Meyer), що зберігаються у приватних колекціях та архівах;

3) опубліковані ноти гітарних композицій українських авторів (З. Кіпченко, О. Немеровський, М. Полупаєнко, М. Соколовський), що є бібліографічною рідкістю;

4) дидактичні праці й ноти творів для гітари інших авторів XIX–XX століть.

Структура представленої роботи обумовлена поставленими завданнями та логічними зв'язками між її розділами. Розділ 1 «Історична генеза гітарного виконавства в Україні як складової західноєвропейської музики» висвітлює історико-культурні передумови формування традиції гітарного виконавства у Європі та різних регіонах України. Він складається з двох підрозділів на принципі історико-культурного порівняння західноєвропейської та української мистецько-виконавської традиції музикування на гітарі. Визначаються чинники та передумови становлення і подальшого розвитку українського гітарного мистецтва як «гілки» європейської виконавської традиції, а саме:

- наявність на теренах певного національно-регіонального осередка інструменту з його матеріально-духовною «ментальністю» (інструментальне «тіло» – предмет органології) і митців-виконавців, які розкривають «душу» гітари (цей аспект вивчає феноменологія творчості/особистості митця);

- соціокультурне середовище, підготовлене до поширення та росту «популяції» інструменталістів-гітаристів, які входять в інші виконавські склади, впливаючи на «ауру» аматорського музикування (Бідермайер).

Зокрема, виявлено зумовлені географічним положенням України впливи з Європи. Особливу увагу зосереджено на діяльності видатного «Сина України» – гітариста-віртуоза М. Соколовського, творчість якого стала невід'ємною складовою європейської музичної культури XIX ст.

Розділ 2 «Етап становлення гітарної традиції на теренах України: феноменологія особистості» продовжує розкриття джерелознавчої сутності дослідження, яка в свою чергу містить регіональний, творчо-особистісний та феноменологічний дискурси. Він присвячений етапу становлення професійної гітарної традиції на теренах України кінця XIX – початку XX століття, а саме

діяльності яскравих постатей цього періоду: Д. Лободи та його послідовників на Київщині, О. Немеровського, Г. Черножукова на Слобожанщині, В. Хадумоглу, В. Крихацького на Одещині, учнів І. Деккер-Шенка у різних регіонах (З. Кіпченко, Г. Клодт, В. Костильов, Н. Палтов, М. Полупаєнко) та інших. У цьому ж розділі розглянуто доробок гітаристів, які лише певний час мешкали на українських теренах або мали значний вплив на становлення тут традиції гітарного виконавства, виявлено жанрово-стильові пріоритети у репертуарі провідних українських гітаристів, досліджено соціокультурну роль гітарних журналів та різноманітні аспекти існування гітарних об'єднань в Україні (Київ, Харків, Одеса).

У Розділі 3 «Особливості органоLOGії та виконавської техніки на етапі становлення гітарного виконавства в Україні» розглянуто низку важливих аспектів гітарної техніки та органоLOGії (конструкція гітари, стрій, історія і технологія виробництва струн в Україні та за її межами), впорядковано віднайдені дані про українських винахідників та лют'єрів, які виготовляли гітари. На підставі аналізу нотних текстів З. Кіпченка з'ясовано стрій гітари, для якого були призначені його композиції, що є ключем до виконавської стратегії З. Кіпченка: поєднання у репертуарі творів для шестиструнної і семиструнної гітари без змін у тексті чи скордатури. Аналіз фото М. Полупаєнка та інших джерел дозволив виявити деякі специфічні риси його гітарної техніки і висунути гіпотези щодо аплікатурних принципів, яких тримався цей гітарист. Особлива увага привернута до конструктивних особливостей його гітари, розглянуто гіпотези щодо авторства цього інструмента. На ґрунті отриманої інформації доводиться приналежність М. Полупаєнка виконавській школі гітариста австрійського походження І. Деккер-Шенка, виявлено деякі специфічні риси цієї школи. У цьому ж розділі досліджується проблематика техніки звуковидобування в контексті становлення української гітарної школи.

Розділ 4 «Музичні та гітарно-дидактичні твори українських композиторів-гітаристів» містить джерелознавчий та порівняльний аналіз праць дидактичного

змісту, а також знакових композицій українських композиторів-гітаристів на етапі становлення національної традиції гітарного виконавства. На ґрунті аналізу продовжено розкриття змісту виконавської специфіки українських гітаристів досліджуваного періоду у різних аспектах (виконавська техніка, версійність позначень у нотному тексті, гітарна термінологія, методична складова). Частина праць дидактичного змісту була орієнтована на невибагливих аматорів і домашнє музикування, виконувала розважальну функцію, інша частина – на професійне опанування гітари.

Досліджено інструментальну композицію «Етюд» та програмну мініатюру «Пошта», які були опубліковані під авторством М. Соколовського на початку ХХ ст. Вперше проведено порівняльний аналіз різних видань «Етюду» (ще відомий під назвою «Етюд М. Соколовського») та віднайденого рукопису С. Галіна «Романс “Послухайте, що я Вам скажу”». На ґрунті вивчення різних джерел, зокрема гітарних посібників досліджуваного періоду, інтерпретовано низку наявних у віднайденому рукописі графічних символів. За результатами проведеного аналізу, з урахуванням фактів біографії М. Соколовського, його авторство щодо «Етюду» і музичної картинки «Пошта» обґрунтовано **заперечується**. Автором музики «Етюду», ймовірно, є вказаний у рукописі С. Галіна А. К. Голіков.

На ґрунті порівняльного аналізу виданого нотного тексту «*Fantaisie brillante*» («Блискуча фантазія») для гітари соло авторства М. Полупаєнка та партитури опери «Норма» В. Белліні *транскрипція постає як інтерпретація* тем оперного першоджерела. «*Fantaisie brillante*» виправдовує свою назву: це віртуозний твір, який висуває високі вимоги до майстерності гітариста і заслуговує на включення до сучасного концертного репертуару поряд з творами композиторів-романтиків ХІХ ст., що витримали перевірку часом.

Таким чином, у дисертації створено історико-феноменологічну концепцію професійного становлення української національної гітарної традиції як складової культурно-мистецьких процесів середини ХІХ – початку ХХ століть.

Розкрито зміст **виконавської специфіки** українських гітаристів середини XIX – початку XX століття через системний аналіз складових гри на гітарі, а саме:

- *органологія* інструменту: конструкція гітар, струни, стрій;
- *техніка гри*: постава, звуковидобування, застосування нігтів, аплікатура, специфічні прийоми;
- авторська *версійність позначень у нотному тексті*;
- *жанрово-стильові пріоритети* у репертуарі;
- *транскрипція* як інтерпретація першоджерела;
- *методи навчання* (на які посібники спиралися);
- *позаукраїнські впливи* на становлення української гітарної традиції.

В процесі дослідження віднайдено рукописи композицій українських гітаристів, місце зберігання яких було невідоме, першодруки творів, які навіть не фігурували у списках композицій автора. Також виявлено, що у репертуарі гітаристів XIX – поч. XX століть, навіть тих, які не мешкали на українських теренах, вельми поширеними були обробки українських пісень і танців (початковий перелік розміщено у додатках). З огляду на досить значний об'єм матеріалу, цей напрям досліджень є актуальним, проте виходить за рамки теми цієї дисертації. У Висновках дисертації також окреслено перспективу подальшої розробки теми.

Ключові слова: музична культура, європейська гітарна творчість, українські осередки гітарного мистецтва, виконавець-віртуоз, гітаристи-композитори, стиль, домашнє музикування, композиторська творчість, інструментальні жанри, виконавська діяльність, освіта, виконавська школа, транскрипція як інтерпретація, нотні альбоми, знаки і символи нотного тексту, розшифровка, національна традиція гітарного виконавства.

ABSTRACT

Palamarchuk V. A. Ukrainian Guitar Art and Performance of the mid-19th - early 20th Century: Its History, Genesis and Figures in a Creative Aspect. – Qualifying scientific work presented as a manuscript.

Ph.D. thesis undertaken in research specialization 025 «Musical Art». Ivan Franko National University of Lviv. Lviv, 2023.

The dissertation is the first systematic study in Ukrainian musicology devoted to the professional development of the Ukrainian guitar tradition of the mid-19th – early 20th centuries. Special attention is focused on the phenomenon of the artist's personality and his defining role in the historical process of forming the tradition of professional guitar art and creating the national performance tradition.

From the point of view of the methodology of modern musicological science, the dissertation takes into account all historiographical and source materials and emphasizes the latest approaches, in particular, phenomenological. When we are talking about the phenomenology of the creative personality in the dissertation, which is devoted to Ukrainian creativity and performance, we mean the collective creative and personal development of actors, represented as a system of compositional-performing and methodical-pedagogical assets of the professional activity of guitarists, which led to the formation of the national Ukrainian branch of the pan-European tradition of guitar art. Therefore, the role of the personality of musicians as creators of the history of guitar performance on the territory of Ukraine in the middle of the 19th and early 20th centuries is emphasized.

In the dissertation, for the first time in national musicology:

- A historical and phenomenological concept of the professional formation of the Ukrainian national guitar tradition is proposed;
- A systematic analysis of the development of guitar creativity and performance in the Ukrainian territories of the second half of the 19th and the beginning of the 20th centuries is provided;
- The actual reassessment of the role of Ukrainian composers-guitarists in the formation of the national guitar tradition is substantiated;

– The historical and cultural context of the origin of guitar art in Ukraine in the 19th century is highlighted on the example of the life activities of some outstanding musicians M. Verbytskyi, I. Khandoshko, G. Rachynskyi, O. Petrov, M. Sokolovskyi;

– Based on source studies, materials (a specific "compendium") are offered that reveal the role of leading representatives of the Ukrainian tradition of guitar performance (M. Verbytskyi, D. Loboda, Z. Kipchenko, O. Nemerovskyi, M. Polupaienko, M. Sokolovskyi) and musicians, who had a significant influence on him (Y.-N. Bobrowicz, I. Decker-Shenk, V. Rusanov, S. Szczepanowski, etc.); their activities are structured by time and region; their biographical data is organized;

– Involved in the scientific circulation of primary sources (in particular, the manuscripts of R. Villuan, S. Galin, V. Mashkevich, M. Papchenko), which had never been studied before, as well as magazines and first editions of works by Ukrainian guitarists (Z. Kipchenko, O. Nemerovskyi, M. Polupaienko, M. Sokolovskyi);

– Performance specifics of the Ukrainian guitarists are traced through a systematic and comparative analysis of the components of guitar performance.

The dissertation aims to substantiate the concept of the professional formation of the Ukrainian national guitar tradition as a component of the cultural and artistic processes of the mid-19th – early 20th centuries.

The research object is guitar art as a type of an amateur and professional music-making of the European tradition.

The subject of the study is the creativity and performance of the bearers of the Ukrainian guitar tradition at the stage of its formation (mid-19th – early 20th centuries).

The source base of the research consists of:

1) publications in periodicals: in particular, magazines of the early 20th century "Guitarist", "Music of the Guitarist", "Accord"; the Polish press of the 19th century; the Ukrainian press of the beginning of the 20th century;

2) manuscripts (R. Villuan, S. Galin, V. Mashkevich, M. Papchenko, F. Meyer) stored in private collections and archives;

3) published sheet music of guitar compositions by Ukrainian authors (Z. Kipchenko, O. Nemerovskyi, M. Polupaienko, M. Sokolovskyi), which is a bibliographic rarity;

4) didactic works and sheet music for guitar by other authors of the 19th–20th centuries.

The structure of the presented work is determined by the tasks and logical connections between its sections. Chapter 1 "Historical Genesis of Guitar Art in Ukraine as a Component of Western European music" highlights the historical and cultural prerequisites for the formation of the tradition of guitar performance in Europe and various regions of Ukraine. It consists of two subdivisions based on the principle of historical and cultural comparison of the Western European and Ukrainian artistic and performing traditions of making music on the guitar. The factors and prerequisites for the formation and further development of Ukrainian guitar art as a "branch" of the European performing tradition are determined, such as:

- The presence on the territory of a particular national-regional center of the instrument with its material-spiritual "mentality" (instrumental "body" is a subject of organology) and performing artists who reveal the "soul" of the guitar (this aspect is studied by the phenomenology of the artist's creativity/personality);
- A socio-cultural environment prepared for the spread and growth of the "population" of instrumentalists-guitarists who are part of other performing groups, influencing the "aura" of amateur music-making (Biedermeier).

In particular, influences from Europe determined by the geographical position of Ukraine were revealed. Special attention is focused on the activities of the outstanding "Son of Ukraine" – virtuoso guitarist M. Sokolovskyi, whose work became an integral part of the European musical culture of the 19th century.

Chapter 2 "The stage of formation of the guitar tradition on the territory of Ukraine: phenomenology of the individual" continues the disclosure of the source-scientific essence of the study, which in turn contains regional, creative-personal, and phenomenological discourses. It is dedicated to the stage of the formation of the professional guitar tradition in Ukraine in the late 19th – early 20th century, such as

the activities of the bright figures of this period: D. Loboda and his followers in the Kyiv region, O. Nemerovskyi, G. Chernozhukov in the Slobozhan region, V. Khadumoglu, V. Krykhatskyi in Odesa, students of I. Decker-Schenk in various regions (Z. Kipchenko, G. Klodt, V. Kostylov, N. Paltov, M. Polupaienko) and others. In the same section, the works of guitarists who have only lived in Ukraine for a particular time or had a significant influence on the formation of the tradition of guitar performance here are considered, and genre and style priorities in the repertoire of leading Ukrainian guitarists are identified, the socio-cultural role of guitar magazines and various aspects of the existence of guitar associations in Ukraine (in Kyiv, Kharkiv, Odesa) are examined.

In Section 3 "Peculiarities of organology and performance technique at the stage of formation of guitar performance in Ukraine" several essential aspects of guitar technique and organology (guitar construction, strings, history and technology of string production in Ukraine and abroad) are considered, and data on Ukrainian inventors are systematically found and luthiers who made guitars. Based on the analysis of Z. Kipchenko's music texts, the guitar tuning for which his compositions were intended was found out, which is the key to Z. Kipchenko's performance strategy: a combination of works for six-string and seven-string guitar in the repertoire without changes in the text or scordatura. The analysis of M. Polupaienko's photo and other sources made it possible to reveal some specific features of his guitar technique and put forward hypotheses regarding the application principles that this guitarist adhered to. Special attention is drawn to the structural features of his guitar, and hypotheses regarding the authorship of this instrument are considered. Based on the received information, it is proved that M. Polupaienko belongs to the performing school of the guitarist of Austrian origin I. Decker-Schenk, and some specific features of this school are revealed. In the same section, the problems of sound production techniques are investigated in the context of the formation of the Ukrainian guitar school.

Chapter 4 "Musical and guitar-didactic works of Ukrainian composers-guitarists" contains a source-scientific and comparative analysis of works of didactic

content, as well as iconic compositions of Ukrainian composers-guitarists at the stage of formation of the national tradition of guitar performance. Based on the analysis, the content of performance specifics of Ukrainian guitarists of the studied period was continued in various aspects (performance technique, versioning of notations in the sheet music, guitar terminology, methodical component). Part of the works of didactic content was aimed at undemanding amateurs and home music-making, performing an entertainment function, and the other part – at professional guitar mastering.

The instrumental composition "Etude" and the program miniature "Post", which were published under the authorship of M. Sokolovsky at the beginning of the 20th century, were studied. For the first time, a comparative analysis of various editions of the "Etude" (also known as "Etude of M. Sokolovsky") and the found manuscript of S. Galin «Romance "Listen to what I will tell you"» was carried out. Based on the study of various sources, particularly guitar manuals of the studied period, some graphic symbols present in the discovered manuscript were interpreted. According to the analysis results, considering the facts of M. Sokolovsky's biography, his authorship of the "Etude" and the musical picture "Post" is reasonably denied. The author of the music of "Etude" is probably A. K. Golikov, indicated in the S. Galin's manuscript.

Based on a comparative analysis of the published musical text "Fantaisie brillante" for solo guitar by M. Polupaenko and the score of the opera "Norma" by V. Bellini, the transcription appears as an interpretation of the themes of the original opera. "Fantaisie brillante" justifies its name: it is a virtuoso piece that makes high demands on the guitarist's skill and deserves to be included in the modern concert repertoire alongside the works of romantic composers of the 19th century that have stood the test of time.

Thus, the dissertation created a historical and phenomenological concept of the professional formation of the Ukrainian national guitar tradition as a component of the cultural and artistic processes of the middle of the 19th - early 20th centuries.

The content of performance specifics of Ukrainian guitarists of the mid-19th - early 20th centuries is revealed through a systematic analysis of the components of guitar playing, namely:

- Organology of the instrument: construction of guitars, strings, tuning;
- Playing technique: posture, sound production, using of the nails, fingering, specific techniques;
- Author's versioning of notations in the musical text;
- Genre and style priorities in the repertoire;
- Transcription as an interpretation of the primary source;
- Teaching methods (on which manuals were based);
- Non-Ukrainian influences on the formation of the Ukrainian guitar tradition.

In the research process, manuscripts of compositions by Ukrainian guitarists were found, the storage location of which was unknown, and first editions of works that did not even appear in the lists of the author's compositions. It was also found that in the repertoire of guitarists of the 19th - early 20th centuries, even those who did not live on Ukrainian territory, arrangements of Ukrainian songs and dances were common (the initial list is placed in the appendices). Considering the rather significant amount of material, this research direction is relevant, but it goes beyond the scope of the topic of our dissertation. The Dissertation Conclusions also outline the perspective of further development of the topic.

Key words: Musical culture, European guitar creativity, Ukrainian centers of guitar art, Virtuoso performer, Guitarists-composers, Style, Home music performing, Composer's creativity, Instrumental genres, Performing activity, Education, Performing school, Transcription as interpretation, Music albums, Signs and symbols of musical notation, Decoding, National tradition of guitar playing.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Статті у наукових фахових виданнях України

1. Паламарчук В. Скордатура как средство раскрытия потенциала классической шестиструнной гитары. *Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки та теорії і практики освіти*: зб. наук. ст. Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків: Вид-во ТОВ «С. А. М.», 2015. Вип. 42. С. 358–371.

2. Паламарчук В. Деякі аспекти зародження та розвитку українського гітарного мистецтва (кінця XVIII–XIX століть). *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Львів, 2016. Вип. 17. С. 177–184.

3. Паламарчук В. «Етюд М. Д. Соколовського» та «Рукопис С. М. Галіна». *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Львів, 2017. Вип. 18. С. 81–94.

4. Паламарчук В. «Школа гам, арпеджіо та акордів в усіх мажорних та мінорних тональностях для шестиструнної гітари» О. Немеровського. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Львів, 2018. Вип. 19. С. 109–116.

5. Паламарчук В. Гітарна діяльність українського лікаря Михайла Полупаєнка. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. Вип. 44. Музикознавчий універсум: збірник статей*. Львів, 2019. С. 130–142. DOI: <https://doi.org/10.33398/2310-0583.2019.44.130.142>

2. Статті у закордонних фахових виданнях

6. Паламарчук В. «Fantaisie brillante» Михайла Полупаєнка (1848–1902) для семиструнної гитары // *European Journal of Arts*. Vienna: Premier Publishing, 2021. №2. С. 40–45. DOI: <https://doi.org/10.29013/EJA-21-2-40-45>

3. Статті в інших наукових виданнях України

7. Паламарчук В. Київський гурток гітаристів Д. Г. Лободи. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих*

вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Дрогобич: Посвіт, 2017. Вип. 17. С. 110–116.

8. Паламарчук В. Український віртуоз Захарій Кіпченко, його одинадцятиструнна гітара та композиції. *Lwowsko-Rzeszowskie Zeszyty Naukowe, nr 6*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2021. P. 122–133.

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Паламарчук В. Творчість видатного українського гітариста Марка Соколовського у контексті наукових зацікавлень сучасного італійського дослідника Марко Баззотті (джерелознавчо-культурологічні аспекти). *Фундаментальні та прикладні дослідження : сучасні науково-практичні рішення і підходи: збірник матеріалів III-ї міжнародної науково-практичної конференції* / ред.-упор. А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря. Баку – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2017. С. 121-123.

2. Паламарчук В. Обласний конкурс гітаристів Львівщини: деякі замітки члена журі. *Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX – XXI століть : збірник матеріалів XII-ї міжнародної науково-практичної конференції* (ДДПУ ім. І. Франка, 07.12.2018, м. Дрогобич) / редактори-упорядники А. Душний, Б. Пиц. Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 222-225.

3. Паламарчук В. «Школа гамм, арпеджіо та акордів» О. Немеровського. *«Молоді музикознавці»: збірник тез XIX-ї міжнародної науково-практичної конференції* (КІМ ім. Р. Глієра, 09-11.01.2019, м. Київ) / упорядники Л. Мудрецька, Д. Менделенко. Київ, 2019. С. 154-156.

4. Паламарчук В. Гітарна діяльність українського лікаря Михайла Полупаєнка (1848 – 1902). *Збірник тез міжнародного наукового форуму «Музикознавчий універсум молодих»* (ЛНМА ім.Лисенка, 28.02.2019-1.03.2019, м. Львів) / Відповідальні за випуск О. Катрич, А. Чубак. Львів : Видавець ФОП Король І. В., 2019. С. 51-52.

5. Паламарчук В. Гітарна навчально-методична література на українських теренах кінця XIX – поч. XX ст. ст. *Тези III Міжнародної науково-практичної*

конференції «Сучасне мистецтво: науково-методичний та практичний аспекти» (22-23 вересня 2022 р.). Умань. С. 51-56.

6. Паламарчук В. Нігтьове звуковидобування у виконавській і педагогічній практиці гітаристів кінця XIX – початку XX ст. ст. *Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції: Самореалізація особистості і професійна підготовка вчителя музики (електронне видання)* (Львів, 12 травня 2023 року) / Львівський національний університет імені Івана Франка, Кафедра музичного мистецтва ; відп. за вип. С. Салдан. Львів : ЛНУ ім. І. Франка. 2023. С. 49-51.